

17 jan. 1987

ALLEMAAL SJOW

EINDREDACTIE JOHAN POPPEN

t Is n hail biezunder gevuil, as je joen stokjes lezen, as ze ainmoal drokt binnen. Mor nog veul mooier is t, as je der oet veurlezen en luusteroars joe maarken loaten, hou ze t vinden. Oetgoan te spreken, veurdraagen oet aigen waark... Wat hebben ze doar n mooie tied aan beleefd, Hein en zien vraauw, dij voaktieds mit op pad gong noar hail wat instellens en verainens, in t begun van de joaren zeuventeg!

Hein het de haile Cultuurserie der aan over hollen en bouken binnen ja joen beste vrunden. In zien Hörntje wil e der den ook ais n boukje over open doun, over zien 'lezingen'. t Gait hom nog aal doage aan zien haarte, dat e der van dokter mit stoppen mos, dou e ainmoal n rovveltje had haar. Mor gelokkeg kin t nou op dizze menaaiert!

NIJBEERTE — Ik geef t joe te doun om twij moal n uur tegen n zoal volk aan te proaten en ze aan joen lippen hangen te loaten. Ieder moal binnen reacties ja weer aans. Woar ze in Beerte om laggen, vertrekken ze in n aaner dail van pervinzie mor zo gain spier om. Moije mor ais heuren wat mie op t Hogelaand ais overkomen is!

In n dörp doar mos ik optreden veur t Nut. k Haar t votdoalek op zin, dou börgmeestersvraauw, noast mie aan t kathedr midden op t teneel stoande, zee hou bliede ze wazzen, dat ik komen was. Dat muik mien tonge lös. t Was hail makkelk proaten en zoal waarkte zo mit, dat k der gewoon lol aan kreeg en der van alles bie bedochde. Hè, k haar recht n volder gevuil, dou ik mien leste bak verteld haar.

n Dik applaus en dou kwam börgmeestersvraauw weer en kiddelde mie mit mooie woorden. Wie wuiren recht aigen mitnander en wat woar is, mout woar blieden en mag zegd worden: n olle hond wil ook wel ais aaid worden.

Ik wol den ook net van t teneel ofstappen mit de gedachte „Dat hest der goud ofbrocht”, dou der n vraauw mens noar veuren kwam en mit stemverheffen ruip, zodat t stil wuir in zoal: „Ik ben het met onze voorzitter helemaal niet eens, mijnheer Leemhuis. Ik heb me dood geërgd, want u hebt twee keer het woord God genoemd en één keer zei u: in Godsnaam”.

Doar ston ik, riddersloagen as n stokje bie deure, mit mien goje gedrag en mit de wanhoop in t haarte, dat mie net nog swollen was van trots, omdat mien veurdracht zo goud besloagen leek. Verbiederd deur dizze nait verwachte terechtwiesen, zee ik: „Och God, heb ik dat zegd?” t Klonk

as n vluik in t Onze Voader en zo volder t mens doar beneden veur mie dat ook. Mie aankiekend of ik n moord begoan haar, ruip ze, mit de vinger bestraffend noar mie wiezend: „En nu zegt u het wéer!”

De schok van t ogenblik was te groot, ik mos t eerst ais op mie inwaarken loaten. Dit was aankomen! Bie lutjen kwam ik weer tot mie zulm en luip ik mit mien woorden, ze goud kaizend, zo mor van de rolle of, of t mien volgende veurdracht of bouketoal oet de Cultuurserie was:

„Mevrouw, in wit gloeiende schaamte wil ik mijn hoofd wel voor u buigen en erkennen, dat er een ernstige leemte in mijn opvoeding en bescha-

ving is. Maar ik heb van huis uit niet geleerd, dat het slecht is het woord God te noemen zonder slechte bijbedoelingen. Maar u heeft er geen weet van, dat men een genodigde gast niet behoort terecht te wijzen, omdat die iets zegt, wat niet strookt met uw opvattingen! Maar ik beloof u, mevrouw, dat ik op mijn volgende lezing een toonbeeld van goed gedrag zal zijn”.

Dat haar ik toch goud zegd, benoam veur n zeun van n president kerkvoogd. Moar t Gewaiten van t Nut doar onner zee, vergreld oetkiekend en mit de vinger weer noar mie wiezend: „Gods laster is in u gebakken”. t Leek wel of ze aine van de Spooanse Inqui-

sitie was. „Dit was het leste oordail”. En doar binnen twinteg aiwen Westeuropese beschoaven, mit n haile Cultuurserie, aan veurbie goan, zo kin je wel stellen...

k Heb gelokkeg ook mooiere dingen beleefd. In t bejoardenhoes de Tjamme heb ik ais n veurval verteld, dat in ons dörp woar gebeurd is. Ons dokter zat op eerste mewinterdag mit vraauw en kinder om de versierde toavel tou. Kerstganze zol net aansneden worden, dou der op deurbelle drokt wuir. „Da's mis” zee dokter. Op stoupe ston n heneg jong mit zien hoar recht overenne op kop en zee: „Dokter, wie kriegen vanmedag kinder, wollen ie vot komen?”

Twije binnen der al”.

„Doar gait mien kerstmoal”, docht dokter, mor ook „Hier mout opslag helpen worden, da's kloar”. Dou e mit zien kovver mit insterminten in woonwoagen stapde, lag der al ain lutje potje op n stoupe en de twijde was in n loa van n kaaste vlijd.

Bie de mouder was t aal op stee en noabehandelen was zo in odder. „As t eem wil, krieg ik van mien ganze nog wat te pakken”, docht dokter. Mor net dou e motor aansloagen haar en votrieden wol, schoot de voader van de kinder as n kadde, dij op steert trapt is, oet de woonwoagen en ruip: „Dokter, wollen ie vot wéer komen? Der komen nõg gounend!”

Hai haar geliek: de kinderzegen beston as de maiste goje dingen oet drije. Riekelk groot, zo'n zegen, as je in n woonwoagen wonen en dat vonnen ze in t dörp ook. Van ale kanten vandoan kregen d ollen hulpe en ook de voader zulm dee der zienent tou. Hai luit, dou de drijling n joar old was, deur fotograaf oet Winschoot n portret van heur moaken en doarvan ansichtkoarten drokken.

Dij wuiren verkocht bie deuren laangs. Tot in Drenthe en Fraislant tou, zo goud luid dat zoakje, nog joaren laank. „Ja” zee de voader den, as e der op aansproken wuir, „toch aigenoareg, dat men veuroet nait wait woar het fortuun in zitten kin”. Loat der nou, dou ik dit verhaal in de Tjamme vertelde, aine opstaan, de zoal oetlopen en eem loater weerom komen mit n sigarekistke onner d aarm. Hai gong veur mie stoan en zee: „Kiek, hier is de foto van de drijling, ik heb hom zulm kocht”.

Ik was weer verbalderd, mor ook blied, dat ik zain loaten kon aan mien luusteroars, dat ik nait logen haar, mor dat

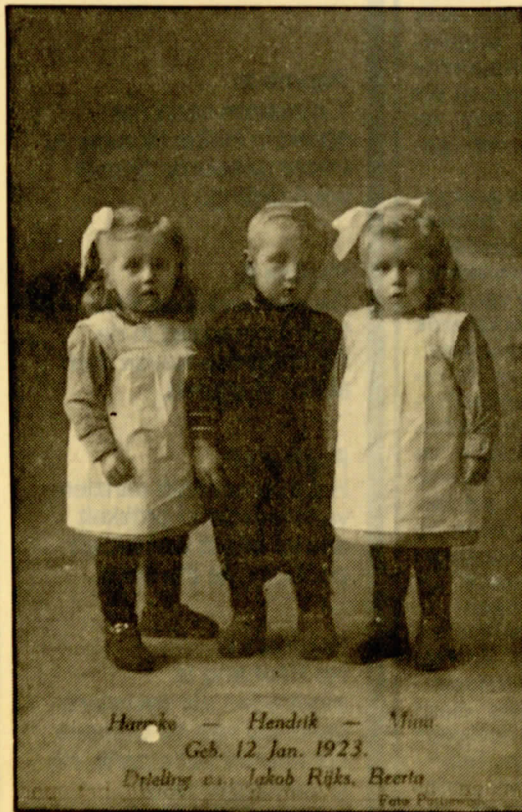
T GEWAITEN VAN T NUT SPREKT IN HEINS HÖRNTJE

Aal t woar gebeurde bestait oet n drijling

...oetgoan te spreken, veurdraagen oet aigen waark: ieder moal aans...

mien verhaal woar gebeurd was. En de drijling, dij zok stok veur stok fiks deur de wereld sloagen hebben, kin t vandoag de dag nog noavertellen ook, as dat mout. Ze hebben heur toustemmen geven, dat ik dat in mien Hörntje al n luk beetje veur heur doan heb.

Haarmke — Hendrik — Mina
Geb. 12 Jan. 1923.
Drijling op Jakob Rijs, Beerta
Foto Pottjeweid

„Kiek, hier is de foto van de drijling!” Links Haarmke, Hendrik en Mina één jaar oud op het staatsieportret van Pottjeweid; rechts Mina, Hendrik (als de deugd nog steeds in het midden) en Haarmke zestien jaren later 'op herhaling' bij de fotograaf.